

[Ib Thyregod.]

det er rigtigt, at man forsøger at gå videre ad denne vej. Undertiden synes man dog at have forenklet bestemmelserne lidt for meget. Man kunne f. eks. spørge: hvad ligger der i ordene „en parts nærmeste“? Tidligere havde man nøje afgrænset, hvilke personer der var dækket: børn og ægtefæller. Ordene „parts nærmeste“ er efter min opfattelse noget mere uklare — men det er naturligvis kun en detalje.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger om enkelte af de bestemmelser, som lovforslaget omfatter. Man kan vel sige, at de væsentligste af bestemmelserne angår spørgsmålet om tavshedspligten. Det er helt klart, at tavshedspligten er noget meget centralt, og den har da også været anerkendt langt tilbage i tiden. Jeg kan f. eks. nævne, at det lægeløfte, som endnu anvendes, hidrører fra grækeren Hippokrates, og fra den sidste tid kan man nævne De Forenede Nationers verdenserklæring om menneskerettighederne, hvor det udtrykkelig erklæres, at der skal gennemføres tavshedspligt for læger o. s. v.

Tavshedspligten er en etisk pligt for dem, som giver råd. Den er af betydning for den, der søger råd, hvad enten det er hos en læge, hos en præst eller hos en sagfører, og omvendt er det også af betydning for den, der giver råd, at han kan få alle oplysninger frem, så han kan rådgive på den bedste mulige måde. Derfor er tavshedspligten noget meget centralt, og derfor er det også godt, at de bestemmelser, som vi her har fået forelagt, på væsentlige punkter forbedrer den gældende retstilstand.

Må jeg først nævne de regler, der er foreslået som § 169, stk. 2, om embedsmænd. Her er situationen i øjeblikket den, at hvis man ønsker at føre en embedsmand som vidne, skal man søge den pågældende offentlige myndigheds tilladelse til at føre ham i retten. Men her tænkes gennemført en mulighed for retten til at pålægge den pågældende, uanset samtykke fra den offentlige myndighed, at møde i retten, efter at man først har spurgt om begrundelsen for, at den offentlige myndighed nægter det. Man kan tænke sig, hvad denne bestemmelse kan få af betydning, ved at forestille sig en sag mellem en borger og

en offentlig myndighed, hvor der er spørgsmål om vidneførsel af en embedsmand.

I denne forbindelse kunne jeg have lyst til at nævne reglerne om statens værneting. Statens værneting er det sted, hvor staten kan sagsøges. Efterhånden bliver der flere og flere retsforhold, hvor borgerne står over for staten; jeg tænker bl. a. på sådan noget som ekspropriationerne. Her bliver det af betydning, at i det omfang man ønsker at føre sager mod staten, skal disse sager kunne føres på en så hensigtsmæssig og rimelig måde som muligt. Det er urimeligt, at borgeren skal føre sagen mod staten i København, selv om han selv er bosat f. eks. i Lemvig. Der burde være mulighed for, at sagen kunne anlægges på en rimeligere måde, således at han ikke fik de større udgifter ved at rejse til København, ved at føre sagen i København og ved det, som står i forbindelse hermed.

Tavshedspligten for tjenestemænd har to sider: dels i forhold til den offentlige myndighed, dels i forhold til den enkelte, og det samme gælder jo de regler, som er foreslået ændret, for så vidt angår læger, sagførere og præster.

Yderligere er der nu foreslået den forbedring i lovforslaget, at man koordinerer tavshedspligten med vidnepligten eller vidneudelukkelsen, således at de, som hidtil har haft tavshedspligt, men i virkeligheden efter reglerne ikke har kunnet forhindre, at de skulle møde i retten, nemlig apotekere, statsautoriserede revisorer og personale på mødrehjælpsinstitutioner, også fremtidig skal være udelukket fra at afgive vidneforklaring. Det er naturligvis en fordel, og det er sikkert også rigtigt, at man ikke alene lader denne tavshedspligt omfatte, hvad der i fortrolighed er givet af oplysninger til den pågældende rådgiver, men alt, hvad den pågældende har fået oplysning om i sin embedsvirksomhed. Det er også rigtigt, at man nu udtrykkelig lader medarbejderne hos en læge, en sagfører o. s. v. være omfattet af tavshedspligten.

Jeg vil gerne rejse et spørgsmål, som ikke er omtalt i lovforslaget. Det angår de personer, for hvem tilsvarende hensyn gør sig gældende som for præster, læger og sagførere, men som ikke har tavshedspligt. Det gælder bl. a. socialrådgivere og psyko-